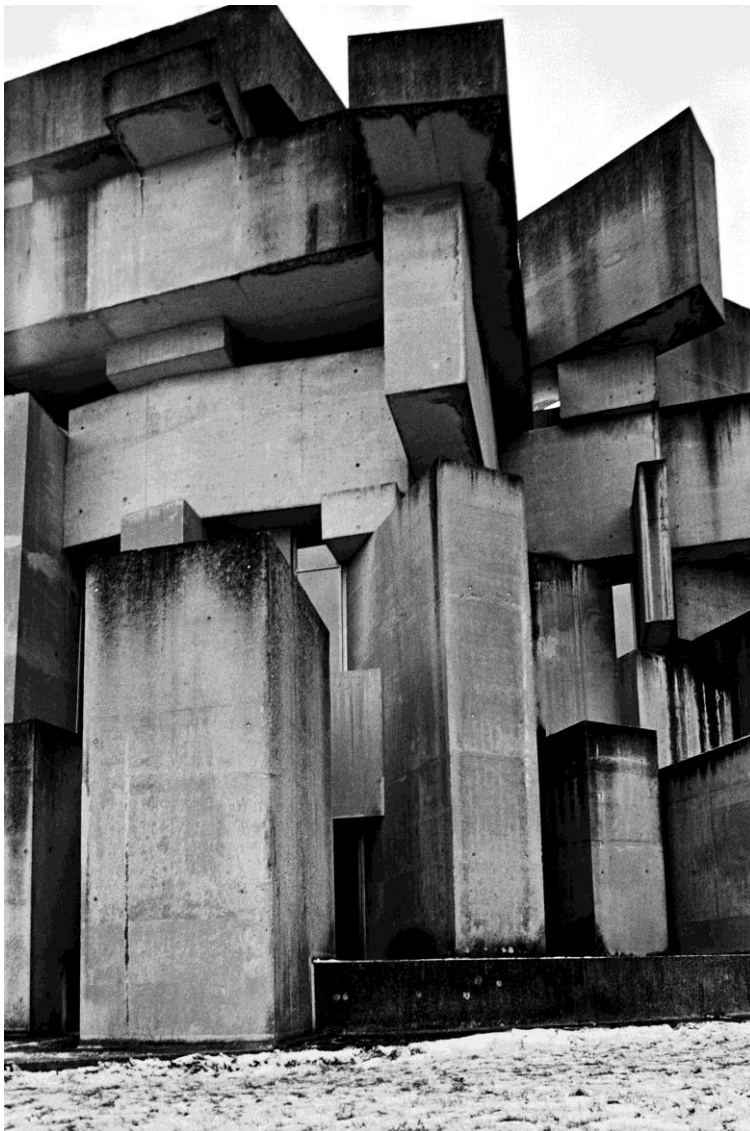

Leuven, 27 april 2016

AGLAIA KONRAD From A to K

29.04.16 >< 18.09.16

INLEIDING

Aglaiia Konrad (°1960, Salzburg) onderzoekt al meer dan twintig jaar de stedelijke ruimte over de hele wereld, van São Paulo en Caïro tot Peking, Dakar en Chicago. Met haar werk bevraagt de kunstenaar de stad en haar moderniteit, zoomt ze in op de publieke ruimte en bijzondere gebouwen, bestudeert ze de manier waarop steden transformeren en tast ze de grenzen af tussen sculptuur, architectuur en fotografie. Konrad onderzoekt welke rol fotografie kan spelen in het capteren van de gebouwde wereld rondom ons. Hoe kan architectuur in beeld worden gebracht en ervaren? En op welke manier wordt het tentoongesteld?

Konrads interesse voor gebouwen en urbanisatie krijgt in *From A to K* weerslag in foto's, films en installaties. Ze toont onder meer een nieuwe film over een villa aan het Gardameer, de fotoreeksen *Zweimal Belichtet* en *Shaping Stones*. Konrad maakt ook een nieuw werk voor de ingang van het museum.

In de laatste zaal brengt Aglaiia Konrad samen met Suchan Kinoshita, Olivier Foulon, Jörg Franzbecker, Kris Kimpe, Willem Oorebeek, Eran Schaerf en Walter Swennen het tentoonstellingsexperiment *TOKONOMA*.

De tentoonstelling past voor M in de reeks grote monografische tentoonstellingen van kunstenaars, zoals Jan Vercruysse, Philippe Van Snick, Dirk Braeckman, Geert Goiris, Patrick Van Caeckenbergh en Peter Buggenhout.

Curator: Eva Wittocx

AGLAIA KONRAD: BIO

Aglaia Konrad (°1960, Salzburg) leeft en werkt in Brussel. De afgelopen jaren legde de kunstenares een (inter)nationaal tentoonstellingsparcours af. Zo nam ze deel aan documenta X en aan een reeks tentoonstellingen met de stad als thema: "Cities on the Move", 1998 en 1999 in Bordeaux, New York, London, Helsinki, en Wenen, "Metro>Polis", Brussels 2000, Shanghai Biennale 2000, "Future Cities" in Canada 2004, "KOPIE CITY" in Kunsthaus Graz 2004, "Spectacular City. Photographing the Future" in NAI - Nederlands Architectuur Instituut Rotterdam / Artforum North Rhein-Westphalia, Düsseldorf, 2006 / 2007. In 1997 ontving de kunstenares de Otto Mauer Prize of Vienna, in 2003 de Camera Austria Prize of Graz, en in 2007 de Albert-Renger-Patzsch-Prize van de Dietrich Oppenberg Foundation and Photography Collection. In België, had ze voornamelijk groepstentoonstellingen en kleinere soloprojecten. De tentoonstelling in M is de eerste grote solotentoonstelling in België zijn waarbij een selectief overzicht wordt gebracht vanaf de late jaren 1990 tot vandaag. Aglaia Konrad wordt vertegenwoordigd door de galerijen Nadja Vilenne (Luik) en Galerie Raum Mit Licht (Wenen).

BEELDARCHIEF

Typisch voor Konrads werkwijze is het uitvoerig on-site onderzoek dat vooraf gaat aan haar foto's, films en installaties. Dit vooronderzoek leidt tot een uitdijend archief van beeldmateriaal. De gemene deler in dit beeldenarchief en daarmee ook de rode draad van Aglaia Konrads artistieke praktijk is een liefde en fascinatie voor architectuur. De kunstenaar heeft een voorkeur voor bijzondere modernistische gebouwen, stedelijke infrastructuur en eerder anonieme stedelijke plekken.

Konrad gebruikt de beelden uit haar archief om te reflecteren over diverse thema's die gelinkt zijn aan fotografie, architectuur en urbanisme. Zo bezint ze zich met haar fotoreeksen onder andere over de ideologie van het modernisme en hoe die vorm kreeg in beton. Zelf een kind van de jaren zestig kijkt ze kritisch naar de architectuur van deze periode en de denkbeelden die daaraan ten grondslag lagen. Een gevoel van verloren utopieën, pessimisme, misschien zelfs lelijkheid, gaat ze daarbij niet uit de weg.

ANALOGIE FOTOGRAFIE

Aglaia Konrad maakt foto's met een analoge camera. Die keuze is niet stilistisch, maar komt voort uit gebruiksgemak en gewoonte. De kleinbeeld fotografie heeft wel bepaalde stilistische eigenschappen en praktische consequenties die de kunstenaar apprecieert. Zo dwingt het medium haar om zuinig om te springen met het materiaal. Tijdens en na het ontwikkelen snijdt Konrad de beelden niet meer bij. De keuze van het papier, de schaal waarop een foto wordt getoond of de manier waarop de films en fotoreeksen worden gepresenteerd zijn eveneens van groot belang. Al die aspecten beïnvloeden de uitstraling en materialiteit van een beeld en kunnen aan één beeld verschillende uitdrukkingen geven.

Undecided Frames

Wanneer Aglaia Konrad zich verdiept in een gebouw neemt ze een aantal shots van hetzelfde onderwerp. De negatieven lijken op elkaar en de verschillen tussen de foto's zijn minimaal. Toch moet de kunstenaar bij het ontwikkelen een keuze maken. Voor *Undecided Frames* maakt ze die keuze niet en toont ze twee shots naast elkaar. Als kijker word je geconfronteerd met de subjectiviteit die noodgedwongen het gevolg is van een selectie en intrinsiek is aan de fotografie. Door twee bijna identieke foto's naast elkaar te presenteren word je als kijker aangespoord om goed te kijken. Zijn het twee aparte beelden? Is het onderwerp nog hetzelfde? Welk beeld is echt? Zo confronteert *Undecided Frames* je met de manier waarop je kijkt en met de manier waarop fotografie een realiteit schept. Je blik gaat onophoudelijk van het ene naar het andere beeld. Op zoek naar de verschillen, en naar de gelijkenissen.

Architectuurfotografie?

Voor de architectuurfotograaf primeert de weergave van het onderwerp en het maken van een mooi beeld. Maar één blik op deze en de volgende tentoonstellingszalen maakt duidelijk dat we Aglaia Konrads oeuvre niet simpelweg kunnen klasseren onder het genre van de architectuurfotografie. Je ziet bij haar geen conventionele stadzichten of typische landmarks. Wel focust ze zich op de periferie, de stedelijke rand, stadsontwikkelingsprojecten, bouwwerven, anonieme gebouwen of de verloren utopie van de modernistische architectuur. De manier waarop ze haar foto's presenteert is ook atypisch. De beelden leggen meer nadruk op de materialiteit, de tactiliteit en de sculpturale kwaliteiten van de gebouwen. Bij haar krijgt architectuur meerdere betekenislagen. Ze probeert het totaal te vatten van sociale, historische en politieke contexten die architectuur en urban planning beïnvloeden.

Concrete City, 2012

Voor deze installatie inspireert Konrad zich op een beroemde museale scenografie die de Italiaans-Braziliaanse architecte Lina Bo Bardi in 1968 ontwierp voor het São Paulo Museum of Art. In die opstelling werden de schilderijen getoond op transparante glazen houders in een betonnen sokkel. Als bezoeker kon je zo de voor- en achterkant van het schilderij te bekijken. In *Concrete City* baseert Konrad zich op het model van dit ontwerp.

Hierin toont ze beelden uit haar collectie postkaarten. Het zijn typische toeristische postkaarten uit de jaren 1950-90 met architecturale *landmarks* van steden. Al sinds haar eerste reizen verzamelt ze postkaarten uit de vele plekken die ze bezoekt. De postkaarten op glas plaatst ze in betonnen blokjes. *Concrete City* wordt zo een monument voor modernistische betonarchitectuur, voor architectuur die ooit modern en *state of the art* was, voor de ideologieën die eraan ten grondslag lagen en die nu (misschien) achterhaald zijn.

Boeing over, 2003

Als Aglaia Konrad reist, fotografeert ze door het raam van het vliegtuig de aarde. Met het kleine vliegtuigraam als frame, is er maar plaats voor een klein fragment van de immense aarde. Traditionele luchtfoto's geven vaak een mooi, objectief, overzicht weer van steden, infrastructuur of landschappen. Konrad maakt abstracte beelden in zwart-wit. Als kijker is het onmogelijk te bepalen waar je juist naar kijkt. Realiteit en abstractie vloeien in elkaar over. De korrelige structuur van het barietpapier versterkt het gevoel van abstractie en benadrukt de materialiteit.

Double takes/ Zweimal Belichtet, 2013/2016

Deze dubbel belichte beelden zijn per toeval ontstaan. Ze zijn het gevolg van een typische eigenschap van de analoge fotografie. Afhankelijk van het licht (zonnig, regenachtig, binnen of buiten) gebruik je als fotograaf een film met andere lichtgevoeligheid. Door het wisselen en terugplaatsen ervan kan het gebeuren dat het rolletje op het verkeerde negatief nummer wordt teruggeplaatst. Op die plek wordt de film twee keer belicht en komen er twee beelden over elkaar terecht. De kunstenaar heeft het proces zelf niet in de hand en daarmee ook geen zeggenschap over het resultaat.

Shaping Stones, 2008/2016

Shaping stones bestaat uit 25 foto's van gebouwen en natuurlijke elementen die geordend zijn in een monumentaal raster. De foto's selecteerde Konrad uit haar immense beeldenarchief. Het is de eerste keer dat ze de reeks op deze manier toont. De gemene deler is opnieuw architecturale sculpturaliteit en met haar foto's benadrukt Konrad de sculpturale eigenschappen van zowel gebouwen als rotsblokken en gesteenten. Door de presentatie in een monumentaal grid tot het meters hoge plafond van M, geeft het werk bovendien een antwoord op de monumentale architectuur van M.

KUNSTENAARSBOEKEN

Publicaties spelen een belangrijke rol binnen het oeuvre van Aglaia Konrad. Net als in tentoonstellingen is het voor haar een manier om ruimte te ordenen. In M neemt ze de boeken ook op in de tentoonstelling, waaronder *Atlas vol. I & II* (2000) en de serie handgemaakte *Copy Cities* (2003/4). In het kader van deze tentoonstelling verscheen ook een nieuw kunstenaarsboek *From A to K*.

FILM

Naast het potentieel van fotografie om architectuur in beeld te brengen, onderzoekt Konrad eveneens de mogelijkheden die film biedt. Film is voor haar een manier om een gebouw te ervaren. Konrad filmt in 16mm. Net als haar analoge fotografie heeft dit stilistische gevolgen en praktische, economische consequenties voor haar werkwijze.

Vooronderzoek

Door die eigenschappen van de pellicule gaat aan het effectieve filmen een intensieve periode van onderzoek en prospectie vooraf. Dit onderzoek is voor Konrad een fundamentele fase in het creatieproces. Konrad focust daarbij op de structuur van het gebouw, de lichtinval en hoe die verandert doorheen de dag, en haar persoonlijke beleving van het gebouw. Zo ontstaat een eerste mentale selectie van eigenschappen van het gebouw. Konrad begint het filmen zonder een uitgeschreven script. De definitieve volgorde van de opnames komt tot stand tijdens en door de *editing* van de beelden.

Architecturale ervaring

Konrad laat de kijker het gebouw echter niet op systematische wijze ervaren. Het is geen documentatie van de ruimte. Waar staat het gebouw? Wie heeft het gemaakt? Voor wie? We vragen het ons af, maar die informatie is voor de kunstenaar niet relevant. Met haar films wil Konrad een architecturale ervaring creëren, en geen letterlijke weergave. Opvallend is het ontbreken van mensen en ook het geluid is afwezig. Hierdoor komt de focus te liggen op de ruimte en wordt het gebouw de (voornaamste) protagonist in het verhaal.

Woning als beeldhouwwerk

Als kijker raak je zo gedesoriënteerd. Maar juist wanneer je de oriëntatie loslaat, verschuift je aandacht naar de ruimtelijke beleving van licht, ritme en materiaal. Net als in haar fotoreeksen tast ze in haar films de grenzen af tussen sculptuur en architectuur. Ze onderzoekt het sculpturale potentieel van architectuur en de manier waarop beton op een sculpturale manier gebruikt wordt. De camera focust op de texturen, de details, de subtiele lichtinval en de schaduwen. Doordat de camera traag beweegt word je als kijker uitgenodigd om ook zelf te vertragen en de tijd te nemen om de architectuur te ervaren.

La Scala, 2016

Voor haar recente film *La Scala* trok Konrad naar Italië. Daar ligt aan het Gardameer de villa *La Scala* van de Italiaanse architect Vittoriano Vigano in opdracht van André Bloc. Dit brutalistisch huis met Japanse trekjes bestaat uit twee betonnen platen met daartussen glazen schuifdeuren. Hierdoor lijken 'binnen' en 'buiten' in elkaar over te lopen, een aspect waarmee Konrad speelt in haar opname. De projectie op splitscreen benadrukt dit gevoel van binnen-buiten. De spiegeling van het glas, de schaduwen en de lichtinval spelen de hoofdrol. De transparantie van het gebouw was voor de kunstenaar een zeer bepalend element bij de selectie van de beelden voor de uiteindelijke montage. De lichtflitsen, die typisch zijn voor het opnemen met 16mm film, werden bovendien behouden en verlenen een ritmisch, verstorend karakter aan de film.

Carrara, 2010/11

Een film en fotoreeks over een marmergroeve lijkt op het eerste gezicht atypisch binnen Konrads oeuvre. Maar voor de kunstenaar is de marmergroeve van Carrara juist een plek waar alles samenkomt: sculptuur, architectuur, de relatie met het landschap, geschiedenis en actualiteit, orde en chaos. Nergens is de relatie tussen architectuur en sculptuur bovendien zo evident als in deze groeves. De architectuurgeschiedenis en kunstgeschiedenis zijn immers in grote mate schatplichtig aan het marmer dat hier gewonnen wordt. Daarnaast zijn er ook visuele linkjes tussen de marmergroeve en architectuur. Het is niet moeilijk om de uitgekapte 30 meter hoge gewelven te associëren met kathedralen. De zwart-wit foto's en de film benadrukken de sculpturale en abstracte kwaliteiten.

Rückbaukristalle, 2016

Over zaal 24 en 25 verspreidt Aglaia Konrad de *Rückbaukristalle*. Het zijn brokstukken, puin van afbraakwerken die ze op haar weg doorheen de stad tegenkomt en meeneemt. Het is dus sloopafval dat een tweede leven krijgt (zoals de glaspanelen van de Astro Tower) – de ene kant ruw en onbewerkt, de andere kant opgeschuurd en glanzend.

Frauenzimmer, 2016

In de besloten ruimte van de *Frauenzimmer* plaatst Konrad een installatie met glas afkomstig van de afgebroken Brusselse Astro Tower gerecupereerd door het bedrijf ROTOR. Het glas van de toren verwijst voor Konrad naar de ironie van de glasarchitectuur die populair was in de jaren 1980. Door een gebouw volledig met glas te construeren geeft het een gevoel van transparantie. Maar dat is slechts een illusie, want de gebouwen werden met spiegelglas gebouwd. Hier in de *Frauenzimmer*

wordt het glas een object dat aanzet tot het projecteren van eigen gedachten en associaties en uitnodigt tot reflectie en bezinning.

TOKONOMA

TOKONOMA is een werk van Suchan Kinoshita waaraan Aglaia Konrad samen met bevriende kunstenaars meewerkte. Kinoshita vertrekt vanuit de semantische betekenis van het woord, waarbij 'Toko' vertaald kan worden als 'verhoogde vloer' of 'bed' en 'ma' duidt op de fysieke ruimte tussen de structurele elementen. *TOKONOMA* is een groepskunstwerk waar verschillende kunstenaars aan bijdragen. Daardoor krijgt de installatie sinds 2012 bij elke presentatie in een nieuwe vorm, afhankelijk van de werken die de deelnemende kunstenaars eraan bijdragen. Dit bijzonder concept voor een groepstentoonstelling wordt hier voor de derde keer getoond, na Luik en New York. De werken worden geordend langs een diagonale lijn en het ontstaansproces van het werk draagt in belangrijke mate bij aan het resultaat. Op die manier beweegt *TOKONOMA* zich op de grens van performance en sculptuur.

Deelnemende kunstenaars: Olivier Foulon, Jörg Franzbecker, Kris Kimpe, Aglaia Konrad, Willem Oorebeek, Eran Schaerf, Walter Swennen en Suchan Kinoshita.

PUBLICATIE

De nieuwe publicatie 'From A to K' verschijnt samen met de tentoonstelling (uitg. Buchhandlung Walther König). Het boek is ontwikkeld en vormgegeven als een encyclopedie aan de hand van een alfabetische lijst termen zoals '(pre-)Architecture', 'Book', 'City', 'Concrete', 'Elasticity', enz. De publicatie biedt een genereuze selectie aan hiertoe ongepubliceerd beeldmateriaal. Het boek bevat essays en persoonlijke getuigenissen van onder andere Friedrich Achleitner, Hildegund Amanshauser, Elke Couchez, Penelope Curtis, Michiel Dehaene, Steven Humblet, Moritz Küng, Spyros Papapetros, Angelika Stepken, Edit Tóth en interventies door de kunstenaars Koenraad Dedobbeleer en Willem Oorebeek.

Het boek is gebaseerd op een idee van de kunstenaar en geredigeerd door Emiliano Battista en Stefaan Vervoort.

Engels, 391 p. , € 35 in de bookshop van M.

LIJST MET WERKEN PER ZAAL

GANG

Gelbes Fenster, 2005
yellow film on window

ZAAL 23

6 memo's for the beloved, 2016
system - curiosity - memory - form - display - sympathy
lithographs

Katzenbaum, 2016
UV print on honeycomb cardboard
strong remains (2 AD), 2013/2014
UV print-on-stone

China rushes, 2009
videos, color, sound, various length?, 20 monitors
Czech Bar (Vienna), 2016
slide projection, 53 slides, color

Dakar Cuts, 2001/2016
UV print on honeycomb cardboard, various dimensions

Carrara Cut, 2013
30 b/w digital prints on archival paper, pasted on 3 aluminium sheets
Atlas, vol. I and II, 2000
2 artist books in a linnen slipcase, silkscreen, b/w, bound in linnen

Concrete City, 2012
112 / 132? postcards on glass, concrete cubes

PUBLICATIES VAN AGLAIA KONRAD

2002. Elasticity.
200 x 270 mm, 248 p
NAi Publishers, Rotterdam, The Netherlands and Éditions de L'Aquarium Agnostique, Valenciennes, France and Argos Editions, Brussels, Belgium
Grafische vormgeving: Mevis & Van Deursen
Tekst: Eran Schaerf, Antonio Guzman, Daniel Kurjakovic

2005. Iconocity
165 x 259 mm, 224 p
deSingel, Antwerp, Belgium and Verlag der Buchhandlung Walther König, Cologne, Germany
Grafische vormgeving: Aglaia Konrad, Willem Oorebeek
Tekst: Willem Oorebeek

2008. Desert Cities

309 x 230 mm, 236 p.

JRP/Ringier, Christoph Keller Editions, Zurich, Switzerland

Editor: Johan Lagae

Grafische vormgeving: Mevis & Van Deursen, Lina Maria Grumm, Janna Meeus

Tekst: Brigitte Franzen, Miles Glendinning, Eric Denis, Lionel Devlieger

2011. Carrara

290 x 215 mm, 136 p.

Roma Publications, Amsterdam, The Netherlands

Auteurs: Aglaia Konrad, Angelika Stepken

Grafische vormgeving: Roger Willems, Aglaia Konrad

ARTIST PUBLICATIONS

1993. Aglaia Konrad

Kunstverein Salzburg, Austria

1995. Mexico City

A. Konrad, Brussels, Belgium

1997. Aglaia Konrad (Mexico City 1995, Rio de Janeiro 1996)

297 x 210 mm, offset, 32 pages, edition of 250

editor: AR/GE Kunst, Bolzano, Italy

1997. Aglaia Konrad APB.BXL

3 books, 297 x 210 mm, 2 books b/w laser copies, 1 book color photocopies on tracing paper, 332 p. total, edition of 35

A.Konrad, Brussels, Belgium

book #01: 100 pages

book #02: 142 pages

book #03: 90 pages

1998. Sao Paulo

210 x 297 mm, offset, 32 pages, edition of 500

A. Konrad, Brussels, Belgium

2000. Atlas, vol. I and II

2 artist books in a linnen slipcase, 39 x 31 cm, silkscreen, b/w, bound in linnen, 768 pages each, edition of 4 + 4

A. Konrad, Brussels, Belgium

2003/2004. Copy Cities

12 Cahiers, DIN A4, photocopy, color & b/w, edition of 7

Aglaia Konrad, Brussels

01 Urban Creatures (142p), 02 Desert Cities (40p), 03 Dakar (Survey # 01) (64p), 04 Les Jumelles (48p),

05 Elasticity Spread (36p), 06 Suburbs (32p), 07 Dakar Cuts (64p), 08 Seoul (Survey # 02) (40p),

09 Undecided Frames (68p), 10 Some Cities (20p), 11 Makowsky's Bungalow Colony, High Falls, NY (24p), 12 Hoover Over (72p)

2013. Zweimal belichtet
280 x 380 mm, 16 pages, edition 150
A.Konrad, Brussels, Belgium

ZAAL 24

Full Circle Avebury, 2016
1 gelatin silver print on baryta paper

RÜCKBAUKRISTALLE, 2015
variable dimensions

La Scala, 2016
16mm transferred to video, color, split-screen, 2 x 4:3, sound, 12x12 min (ca 12)

Concrete & Samples I Wotrubia Wien, 2009
16mm transferred to video, color, 4:3, no sound, 13.37 min

Concrete & Samples III Carrara, 2010
16mm transferred to video, color, 4:3, no sound, 19.00 min

ZAAL 25

Demolition City
20 gelatin silver print on baryt paper, framed

zweimal belichtet (Paris 1999 - Sittard 2000), 2016
3 Lambda C-prints
zweimal belichtet (Paris - Berlin 1999), 2016
3 Lambda C-prints
zweimal belichtet (Mexico D.F. 1995), 2016
3 Lambda C-prints
zweimal belichtet (Cambridge - Wells 2013), 2016
5 Lambda C-prints
zweimal belichtet (Cairo - Vienna 2005), 2016
4 Lambda C-prints

ZAAL 26

Shaping Stones, 2016
25 b/w digital prints on paper, pasted onto? wall

Frauenzimmer, 2016
wood, glass panels

TOKONOMA

BUITEN

Tokyo, 2010
Osaka, 1994
UV-print on vinyl

VERSPREID OVER DE ZALEN

Undecided Frames (Madrid 2009), 2013
digital b/w prints mounted on archival carton, stamp, plexibox

Undecided Frames (Cairo 2004), 2013
digital print mounted on archival carton, stamp, plexibox

Undecided Frames (Tokyo 2010), 2013
digital b/w prints mounted on archival carton, stamp, plexibox

Undecided Frames (Chongqing 2006), 2013
digital print mounted on archival carton, stamp, plexibox

Undecided Frames (Beijing 2006), 2013
digital print mounted on archival carton, stamp, plexibox

Undecided Frames (Sardinia 2013), 2013
digital print mounted on archival carton, stamp, plexibox

PRAKTISCHE INFO

M - Museum Leuven | L. Vanderkelenstraat 28 | 3000 Leuven - België

tel. +32 (0)16 27 29 29

bezoekm@leuven.be | www.mleuven.be

OPEN

Maandag > Zondag 11:00 >< 18:00

Donderdag 11:00 >< 22:00

Woensdag gesloten

TICKETS

	Tickets onthaal	Online tickets (°)
+ 26 jaar	€12 *	€9 *
+ 26 jaar & kortinghouder	€10 *	€7 *
13-25 jaar	€5	€3
0 - 12 jaar	Gratis	Gratis

*audiotour inbegrepen | (°) + € 1,50 per reservatie

PERSCONTACT

Veerle Ausloos | Communicatie en Pers M - Museum Leuven

T + 32 (0)16 27 29 38 | M +32 499 67 76 11

veerle.ausloos@leuven.be

PERSFOTO'S

Beelden in hoge resolutie kun je downloaden op <http://mleuven.prezly.com>

M – Museum Leuven geniet de steun van

Mediapartners

